

Socialnämnden

Lokalbehovsprognos för lokaler och bostäder 2025 och framåt

Sammanfattning

Socialnämndens lokalbehovsprognos ligger till grund för kommunstyrelsens lokalresursplan som beskriver den samlade bilden av kommunens lokalbehov.

Syftet med att arbeta fram lokalbehovsprognos och lokalresursplan är att nämnder och kommunstyrelse samplanerar och prioriterar aktuell ändamålsenlighet och tillkommande behov, så att framtida investeringar i offentligt finansierade verksamhetslokaler, verksamhetsanläggningar och verksamhetsnära bostäder kan ske med framförhållning enligt kommunallagens intention gällande god ekonomisk hushållning.

Förvaltningen har identifierat ett antal punkter som behöver prioriteras inom socialnämndens ansvarsområde.

Boende:

- Utredda ändamålsenligheten för stödboendena Balder och Lissma samt behovet av fler boendeplatser för målgrupperna beroende och socialpsykiatri.
- Uppdrag från kommunfullmäktige att utreda förutsättningarna och möjligheter för Bostad Först. Bostad först är en evidensbaserad modell som riktar sig till målgruppen långvarigt hemlösa personer med en samsjuklighet, det vill säga en kombination av beroende och psykisk ohälsa och eller sjukdom. Insatsen kombineras sedan med frivilliga och individuellt anpassade hjälpinsatser.

Verksamhetslokaler:

- Under 2024 har socialnämnden i uppdrag att ta fram ett strukturprogram för samtliga familjecentraler och områdeskontor. Detta är ett led i socialtjänstens omställningsarbete till en mer lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst i linje med den nya socialtjänstlagen som kommer träda i kraft den 1 juli 2025.
- Inom nämndens lokalbestånd uppmärksammas behov av lokalåtgärder på följande adresser och verksamhet:
  - Gymnasietorget 1 – lokal för socialförvaltningens ledning och centrala staber.
  - Sjödalsbacken 1 – familjecentral i Huddinge centrum.

HUDDINGE KOMMUN

Verksamheten arbetar med så kallade boendekedjor som syftar till att individer som inledningsvis behöver omfattande stödsatser på sikt ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Målbilden är alltid att den enskilde ska nå självförsörjning.

Behovsprognos för lokaler och bostäder 2025 och framåt

Huddinge kommun är en kommun i tillväxt. Behovet av offentligt finansierad service förändras kontinuerligt. För att skapa en bild över kommunens innehav och behov av offentligt finansierade verksamhetslokaler, anläggningar och bostäder tar kommunfullmäktige årligen beslut om en kommunövergripande strategisk lokalresursplan i samband med mål- och budget.

Basen för den kommunövergripande lokalresursplanen är respektive nämnds årligen upprättade lokalbehovsprognos. Syftet med att arbeta fram lokalbehovsprognos och lokalresursplan är att nämnder och kommunstyrelse samplanerar och prioriterar aktuell ändamålsenlighet och tillkommande behov, så att framtida investeringar i offentligt finansierade verksamhetslokaler, anläggningar och bostäder kan ske med framförhållning enligt kommunallagens intention gällande god ekonomisk hushållning.

I nämndens behovsprognos beskrivs kommande behov av verksamhetslokaler och bostäder för offentligt finansierad service.

Nuvarande bestånd (nulägesanalys)

Se bilaga 2 som beskriver lokalernas standard och bilaga 3 som beskriver lokalbeståndet inom socialnämndens ansvarsområde.

Nedan beskrivs lokaler med behov av åtgärd.

Gymnasietorget 1, Husf

Socialförvaltningens ledning, centrala staber samt en daglig verksamhet finns på Gymnasietorget 1. Då det finns brister i arbetsmiljön planeras en flytt under våren/sommaren 2024 till Hälsovägen, Flemingsberg, och verksamheten kommer då samlokaliseras med miljö- och bygglovsförvaltningen. När det nya kommunhuset står klart kommer verksamheten att flytta dit.

Sjödalsbacken 1, Huga

Familjecentralen i Huddinge centrum är till ytan för liten för den verksamhet som ska bedrivas där och behöver nya lokaler. Planering för stambyte pågår och under evakueringen kommer verksamheten att sitta i evakueringslokaler. I avvaktan på strukturplanearbetet avseende familjecentraler och områdeskontor planeras för mindre verksamhetsanpassningar.

Lissmavägen 8, Huddinge kommun, exploateringsfastighet

Stödboende (SoL 4:1) med 8 platser. Exploateringsfastigheten har ett för verksamheten bra läge. Fastigheten är behäftad med ett antal problem så som vatten och avlopp. Huset är inte anpassat för den typ av verksamhet som bedrivs vilket innebär ett behov av en översyn avseende standard och funktionalitet.

Utifrån ovanstående behov av åtgärder föreslås att en förstudie startas under budgetperioden angående lokalernas ändamålsenlighet och möjligheten att utöka antalet platser på ett kostnadseffektivt sätt.

I lokalresursplanen för 2024 uppdras socialnämnden att tillsammans med gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden med stöd av kommunstyrelsen genomföra analys av verksamheternas bostadsbehov: (Inkluderar följande tidigare uppdrag- Lissma stödboende).

Häradsvägen 2a, Husf

Stödboende Balder (målgruppen beroende) (SoL 4:1) med 18 platser. Lokalerna har stora underhållsbehov, bland annat finns fukt i källaren. Problemen åtgärdas kortsiktigt. Fastighetsägaren arbetar med att ta fram en underhållsplan.

Utifrån ovanstående behov av åtgärder för stödboendena Lissma och Balder föreslås att en förstudie startas under budgetperioden angående lokalernas ändamålsenlighet och möjligheten att utöka antalet platser på ett kostnadseffektivt sätt.

Behovsprognos för 2025 och framåt

Boendeplatser för personer med beroendeproblematik och personer inom området socialpsykiatri

Nämnden har identifierat ett behov av fler boendeplatser i egen regi för målgruppen personer med beroendeproblematik och personer inom området socialpsykiatri.

Kommunstyrelsen leder arbetet med att ta fram en förstudie gällande utökning av stödboende för personer med beroendeproblematik enligt uppdrag i lokalresursplan 2023. Uppdraget är flyttat till 2025 enligt förslag i lokalbehovsprognos 2024 – 2032 då strukturprogram och funktionsprogram först ska arbetas fram. Det ursprungliga uppdraget från 2023 bör justeras och även inkludera behov av boendeplatser för målgruppen inom socialpsykiatrin då berörda personer ofta är aktuella inom båda områdena, så kallad samsjuklighet. Nämnden placerar idag individer i externa stödboenden, ett alternativ som oftast är mer kostnadsdrivande samtidigt som den enskilde oftast föredrar att bo kvar i kommunen. I uppdraget bör ingå att utreda om det är möjligt och kostnadseffektivt att utöka befintliga lokaler eller om nya krävs.

Befintliga lokaler för personer med beroendeproblematik (Balder och Lissma stödboende) bedöms inte vara ändamålsenliga enligt beskrivningen ovan. Lokalerna har brister när det gäller kapacitet och standard. Genom en utökning av verksamheten i mer ändamålsenliga lokaler möjliggörs en bättre verksamhet med effektivare personalutnyttjande. Kostnaden för en plats i egen regi år 2023 var 429 tkr på Balder och 470 tkr på Lissma. (Kostnaden per plats, boende och år bygger på alla bokförda kostnader 2023 för personal, lokaler och övrigt).

Huddinge kommun köpte i snitt 42,7 boendeplatser år 2023, utanför kommunen, till individer med beroendeproblematik. Kostnaden för en extern placering var i genomsnitt 678 tkr.

Inom området socialpsykiatri köpte Huddinge kommun i snitt 37,8 boendeplatser år 2023, utanför kommunen, till brukare inom socialpsykiatrin till en kostnad av 31,9 miljoner kronor. Genomsnittskostnaden var 844 tkr per plats.

Kostnaden på Huddinge kommuns särskilda boende Solhagavägen var 828 tkr per plats år 2023.

Vårdtyngden är generellt högre vid externa placeringar, vilket delvis förklarar den högre genomsnittskostnaden. Insatser med lägre vårdtyngd i egen regi kan vara mer kostnadseffektivt under förutsättning att ändamålsenliga lokaler finns att tillgå.

Genom att tillskapa ytterligare 6 – 8 platser år 2025 i egen regi för båda målgrupperna bedöms verksamheten kunna effektiviseras. Antalet platser är beräknat på det antal individer som varit placerade i extern regi där behoven bedöms kunna tillgodoses via kommunens boenden. En del av personerna som är externt placerade har mycket komplexa behov som kräver omfattande resurser och kompetens som idag inte finns i Huddinge kommun. Kommunen har inte heller tillräckligt många av dessa personer med liknande behov för att bygga upp den typen av verksamhet som skulle behövas för att klara av att tillgodose behoven på hemmaplan.

Under 2024 kommer en utredning att genomföras angående hur behoven av boende ska tillgodoses för personer över 65 år med stödbehov utifrån samsjuklighet. Om dessa personer i framtiden ska bo kvar i befintliga boenden kommer behovet av platser att öka ytterligare och tillgängligheten i lokalerna behöver utökas. I januari 2024 är ingen av de boende över 65 år.

Bostadssociala behov

En överenskommelse finns mellan Huddinge kommun och Huga bostäder AB för att tillgodose kommunens behov av bostadssociala lägenheter och möjliggöra verkställighet av fattade biståndsbeslut. Överenskommelsen revideras årligen.

Verksamheten arbetar med så kallade boendekedjor vars syfte är att individer ska leva så självständigt som möjligt. Boendekedjan innebär att det är individens behov som styr nivån på insatsen. Initialt under behandlingsinsatsen behöver individen ofta en högre grad av omhändertagande i boendeinsatsen och individen erbjuds ofta även kompletterade behandlingsinsatser. Vartefter den enskilde får verktyg att hantera sin problematik övergår boendet till mer självständiga former. Målbilden är alltid att den enskilde ska nå självförsörjning.

Baserat på boendekedjan ser socialnämnden ett behov av ca 27 försökslägenheter år 2025 via det bostadssociala avtalet med Huga fastigheter AB.

Insats	Lägenheter
Beroendevård	10
Socialpsykiatri	4
Ungdomsvård	13
Summa	27

I socialnämndens verksamhetsplan för 2024 har socialnämnden gett förvaltningen i uppdrag att i samarbete med vård- och omsorgsnämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden göra en sammanställning över behovet av bostadssociala lägenheter, bland annat försökslägenheter och förturslägenheter, och ta fram förslag på hur administrationen av bostäder bäst organiseras utifrån de målgrupper som bostäderna avser. Uppdraget innefattar att utarbeta en effektivare hantering och belysa möjligheten att förbättra kommunens process för bostäder med sociala ändamål i de fall bostäderna utgörs av lägenheter. Primärt avses bostäder som avropas genom Huce, men skulle även kunna inkludera lägenheter från andra fastighetsägare eller ägs av kommunen. Uppdraget kommer att genomföras under 2024.

Kommunfullmäktige har i samband med mål och budget för 2024 gett socialnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna och möjligheter för Bostad Först. Bostad först är en evidensbaserad modell som riktar sig till målgruppen långvarigt hemlösa personer med en samsjuklighet, det vill säga en kombination av beroende och psykisk ohälsa och eller sjukdom. Insatsen kombineras sedan med frivilliga och individuellt anpassade hjälpinsatser. Detta kan komma att öka behovet av lägenheter framgent. Socialstyrelsen rekommenderar att arbeta med modellen Bostad Först, bland annat i de nationella riktlinjerna för missbruks- och beroendevård, och Bostad Först utgör en del i en nationell hemlöshetsstrategi. Huddinge kommun har sökt och blivit beviljade statsbidrag för att arbeta med metoden.

Familjecentraler och områdeskontor

Socialtjänstens omställningsarbete till en mer lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst pågår. För att möjliggöra detta behöver socialtjänsten vara närvarande och ha en lokal förankring där tjänstemän kan möta familjer i de områden där de lever och bor.

Idag finns fyra familjecentraler; Skogås, Flemingsberg, Vårby och centrala Huddinge som i framtiden behöver fungera som en första kontaktyta för socialnämndens samtliga målgrupper. Familjecentralerna riktar sig till blivande föräldrar och föräldrar med barn 0–5 år. Där går att träffa personal från barn- och mödravård, gå på öppen förskola och vid behov prata med en kurator.

I Vårby och Skogås är familjecentralen samlokaliserad med regionen något som saknas i centrala Huddinge och Flemingsberg. En samlokalisering är i framtiden önskvärd för kommunens samtliga familjecentraler.

Genom att göra socialtjänstens stöd mer lättillgänglig bör det på längre sikt leda till att färre familjer kommer i kontakt med socialtjänstens myndighetsutövning.

Under 2024 har socialnämnden i uppdrag att ta fram ett strukturprogram för samtliga familjecentraler och områdeskontor. Strukturprogrammet ska samberedas med förskolenämnden. Slutsatserna och effekterna av detta behöver tas omhand i lokalresursplanen för 2025 och framåt.

Detta är ett av nämndens prioriterade uppdrag för att möta de krav som sannolikt blir konsekvensen av den nya socialtjänstlagen.

Behov på kort sikt (1 – 3 år)

Nedan listas de förstudier som bör startas 2025.

Förslag på uppdrag eller förstudier som bör startas under budgetperioden:

Namn	Startas
Förstudie angående Balder och Lissma angående ändamålsenlighet och utreda om det är möjligt att utöka antalet platser på ett kostnadseffektivt sätt.	2025
Förstudie gällande utökning av stödboende för personer inom målgrupperna beroende och socialpsykiatri.	2025
Bevaka resultatet av utredningen Bostad först och utföra nödvändiga insatser.	2025

Behov på lång sikt (4 – 10 år)

Inga behov av uppdrag eller förstudier på lång sikt ses idag. Nya behov utifrån framtagna strukturplaner under år 2024 och ny socialtjänstlag kan komma.

Bilagor

2. Lokalernas standard 2024
3. Lokalbestånd 2024